

Scenariodenken

De slides in deze presentatie zijn gebruikt tijdens de workshop Scenariodenken tijdens het lustrumcongres van de Federatie Medisch Specialisten op 19 juni 2025.

De speakernotes bij de slides zijn gebaseerd op de teksten die tijdens verschillende scenariodenksessies zijn gebruikt in het visietraject Medisch Specialist 2035.

Kunnen we onze toekomst voorspellen?

We starten met een verkenning: kunnen we de toekomst voorspellen? Dat is nog maar de vraag. Maar we kunnen ons die toekomst wél voorstellen.

Daarom begin ik graag met een korte oefening.

Doe je ogen even dicht.

Stel je voor: het is 2035. Hoe oud ben je dan? Waar werk je? Hoe ziet jouw werkdag eruit? Werk je nog in hetzelfde ziekenhuis? Zijn er collega's bijgekomen, of juist vertrokken? Wat is er veranderd? En wat is gebleven?

Scenariodenken visie Medisch Specialist 2035

TOEKOMSTVERKENNING Medisch Specialist 2035

SAMEN AAN
DE TOEKOMST
WERKEN

MET MEDISCH SPECIALISTEN
EN ANDERE ZORGVERLEENERS,
PATIENTEN EN EXPERTS

HOE ZIET DE WERELD
ER IN **2035** UIT?

WAT BETEKENT DIT
VOOR **ONS** VAK?

SAMEN VOORBEREID ZIJN
OP DE TOEKOMST

VERGRIJZING

TOENAME
KWETSBARE
OUDEREN

MEER
MANTELZORGERS
NODIG

NIEUWE
TECHNOLOGIEËN

IMPACT AI OP ZORG

SCHAARSTE

TEKORTEN AAN
GENEESMIDDELEN
EN HULPMIDDELEN

RIJKE
VINGEN
VINGEN

DESINFORMATIE

POLARISATIE

DALENDE
LEVENSV ERWACHTING

BESTAANS
ZEKERHEID

CIRCULAIRE ECONOMIE

TECHNOLOGISCHE
DOORBRAKEN

Binnen het visietraject Medisch Specialist 2035 is bewust gekozen voor het gebruik van scenariodenken.

En ik neem je graag mee in de reden hiervoor

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Medisch specialist 2025

14 maart 2017

Toen wij in maart 2017 de visie *Medisch Specialist 2025* uitbrachten, keken we hoopvol vooruit.

We schetsten één toekomstbeeld – een positief perspectief voor het vak en de zorg.

Maar zoals we inmiddels weten: het liep toch anders.

En precies daar zit het belang van scenariodenken.

Maart 2020

Want al in 2019 – nog vóór het eerste toekomstbeeld goed en wel tot leven kwam – brak de coronapandemie uit.

Iets wat we toen nog nauwelijks zagen aankomen, maar wat de zorg en ons werk fundamenteel veranderde.

De werkelijkheid haalde onze verwachtingen razendsnel in.

En wie had voorspeld dat er in 2022 een oorlog in Oekraïne zou uitbreken? Dat we te maken zouden krijgen met grote vluchtelingenstromen en geopolitieke spanningen?

We wisten dat AI eraan kwam, maar dat ChatGPT in december 2022 zo'n vlucht zou nemen?

Of dat er opnieuw handelsconflicten zouden ontstaan, met lege schappen en hamstergedrag tot gevolg?

Deze gebeurtenissen laten zien hoe snel én onvoorspelbaar ontwikkelingen zich kunnen opstapelen.

Er is niet één toekomst

**Belangrijk om nu al te anticiperen op
mogelijke toekomst(en)**

Eén ding is duidelijk: de toekomst laat zich niet voorspellen. Maar we kunnen ons er wel op voorbereiden.

Scenariodenken helpt daarbij. Het nodigt uit om niet alleen vanuit vandaag te denken, maar ook om het ongemakkelijke of ondenkbare te verkennen.

Het helpt om met elkaar te reflecteren op wat er zou kúnnen gebeuren – en om scherp te krijgen wat voor ons echt belangrijk is.

En vooral: wat je nú al kunt doen om daar op voorbereid te zijn.

Scenariodenken helpt!

De kracht van scenario's

McGonigal J. *Imaginable: How to see the future coming and feel ready for anything—even things that seem impossible today.* New York: Spiegel & Grau; 2022.

'In this eye-opening, actionable book, Jane McGonigal teaches you how to widen your peripheral vision, extend your imagination farther into the future, and conceive of the inconceivable.'

Adam Grant, *New York Times* bestselling author of *Think Again*

HOW TO SEE THE
FUTURE COMING
AND BE READY FOR
ANYTHING

IMAGINABLE

JANE MCGONIGAL

THE NEW YORK TIMES BESTSELLING AUTHOR

Scenariodenken speelde een belangrijke rol in het visietraject *Medisch Specialist 2035*. En we bevelen iedereen aan om zich deze manier van denken eigen te maken.

Veel inspiratie ontleenden wij uit dit boek: *Imaginable* van Jane McGonigal. Zij is gamedesigner en liet in 2009 duizenden mensen meedoen aan een oefening: wat als er een pandemie uitbreekt?

Tien jaar later kwam COVID-19, en wat bleek: de deelnemers aan dat scenario-onderzoek voelden zich aantoonbaar beter voorbereid.

Vandaag gaan we dat ook doen. Zelf aan de slag met scenario's.
Want pas als je ervaart hoe het werkt, zie je wat het je oplevert – voor je vak, je team en jezelf.

Aan de slag

De slides die hierna komen zijn bruikbaar voor de werkvorm
Scenariodenken welke te vinden is in de toolbox.

Wat als je wereld er in 2035 zo uitziet

Hoe maken we het verschil als dit scenario in 2035 realiteit is?

Per groep: Op de tafel ligt een scenario dat wordt (voor)gelezen.

Denk na over de vragen en wissel uit aan tafel. Noteer de antwoorden op het werkblad op tafel (ongeveer 30 min):

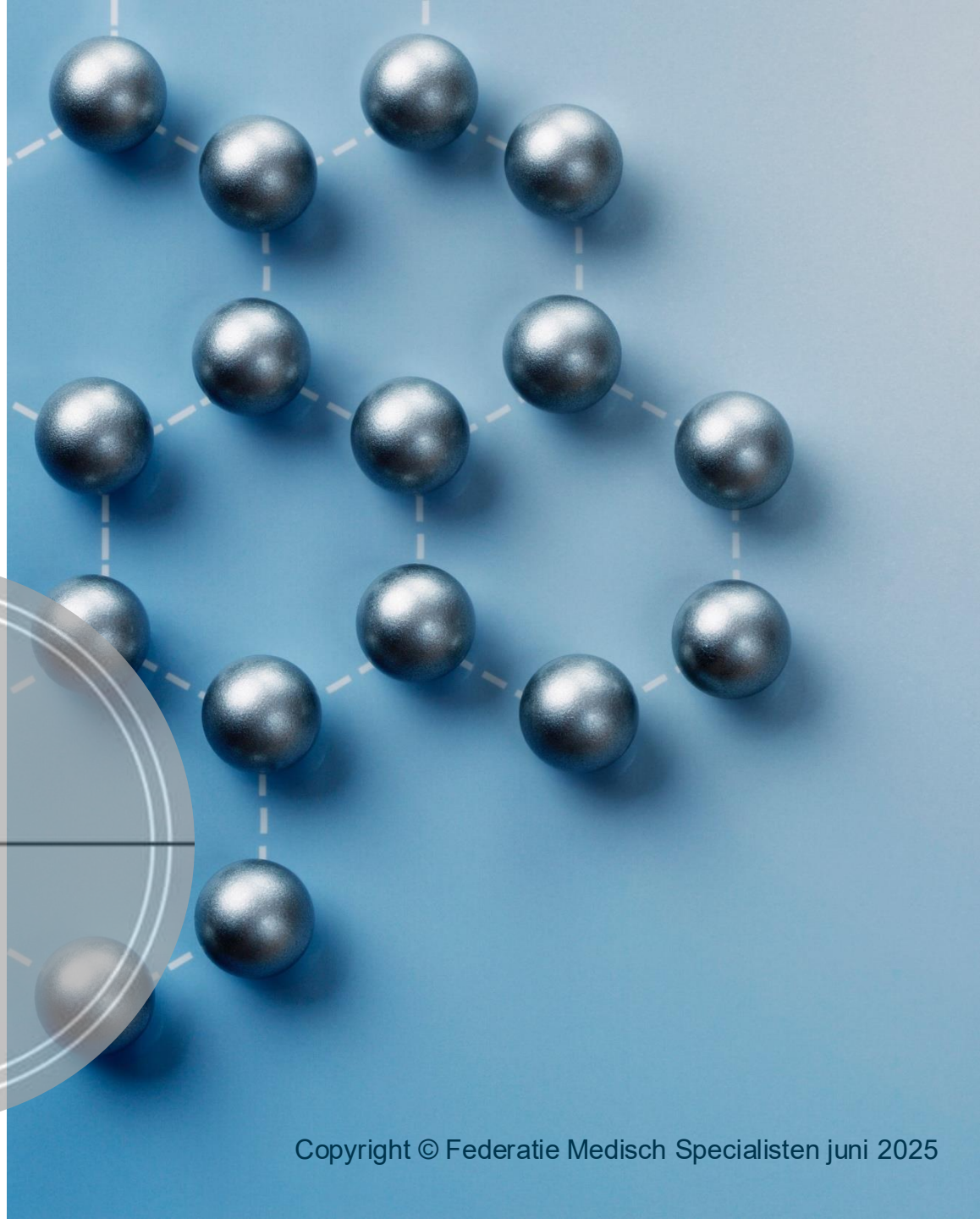
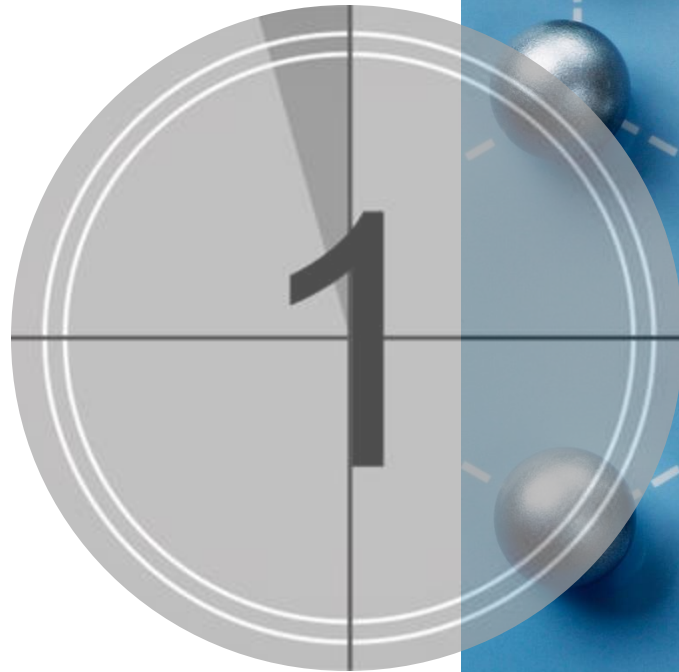
- Wat zijn de uitdagingen en kansen?
- Wat is in dit scenario je ambitie / waar sta je voor?
- Wat kunnen wij doen om ons hierop voor te bereiden? (als individu, als vakgroep/team, organisatie). Wat is hiervoor nodig van anderen? Benoem acties.

Inspiratie? Ga naar website voor van aanbevelingen en suggesties voor handelingsperspectieven voor de thema's uit het visietraject.

Terugkoppeling

- Korte pitch (1 minuut)

AAN DE SLAG MET DE VISIE MEDISCH SPECIALIST 2035?

**Maak gebruik van praktische
handvatten en ondersteunende middelen.**

